

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Našemu junaku!

Ljubljenec in rešitelj obmejnih Slovencev general Rudolf Maister obhaja danes svoj godovni dan. Ves slovenski rod na jezikovni meji, posebno pa še Slovenci v Mariboru, bomo slavili generala Maistera kot svojega rešitelja. General Maister je bil tisti, ki je z odločno roko strl nemško okrutnost in je preprečil s svojim vrlim vojaštvom, da divje nemške in madžarske tolpe niso udrle v naše slovenske livade med Muro in Dravo in niso uničile naših sel, kakor se je to žal zgodilo na Koroškem. Mariborski in vsi drugi Slovenci na naši jezikovni meji bomo Boga v vročih molitvah prosili, da nam ohrani našega ljubljena zdravega in srečnega med nami.

Sprejmite, gospod general, k Vašemu imendanu, ki ga slavite prvokrat v Vašem slovenskem Mariboru, vroče naše čestitke in srčna voščila vsega Vam udanega in hvaležnega slovenskega ljudstva na naši meji! Živeli!

Slovenici! Slovenke!

Dobili smo sledeči poziv:

Govorite na trgu in v trgovinah samo slovenski!

Nemke so sklenile, da jim morate prodajati Vaše pridelke v nemškem jeziku. Ne pustite se sramotiti od Nemcev, katere redite. Vi s svojimi žulji!

Vi ste gospodarji na svoji zemlji!

Prepričajte Nemce, da so oni le Vaši gostje, ki bi brez Vaših pridelkov morali lakote poginiti. Ne ponižujte se pred njimi! Dajte jim občutiti, da je

Maribor naš,

da so Vas dolgo dovolj imeli za hlapce in dekle, da so Vašim otrokom iz duše in srea s silo in zvijačo trgali tisti mili slovenski jezik, katerega govoriti jih je še danes sram.

Učite jih zdaj Vaš materni jezik spoštovati! — Govorite z Nemci samo slovenski!

Kdor Vas noče razumeti, naj gre v Gradec ali na Dunaj! Ne posnemajte tistih, ki spačeno nemščino poučujejo sami sebe pred Nemci. To so hlapci Nemcev, to so naše izdajice. Glejte, da v vrstah teh izdajic ne vidimo in ne slišimo nikogar Vas — zavedne Slovence, Vas poštene Slovenke!

Narodna Obrana.

Krvda cesarja Viljema — njegova povelja in dolžbe.

Pariški list „Matin“ z dne 7. aprila t. l. piše: Komisija odgovornosti je izročila svoje delo; njeni zaključki so predloženi mirovni konferenci, katera ima določati Zaključki imajo skupni namen, da se bivši cesar Viljem predstavi sodišču, ker priča, da „Viljem II.“ ni samo odgovoren, da je izbruhnila vojna, temveč tudi, da se je bojevalo s tako grozovitostjo.

Besede, katere je bivši cesar spregovoril pred ali med vojno in to očitno, so kot tožbe za pravdo pred svetovnim sodiščem. Tukaj navedemo nekatere izmed teh besed z določenim dnevom in okoliščinami, kadar so bile izgovorjene. Potrjujejo premišljeno početje, hinavščino in besno krvoprelitje obtoženca.

a) Če me izziva, pridem v Francijo, Anglija se lahko postavi nasproti nam in uniči Hamburg. A jaz pa bodem narekoval mir v Parizu. (Besede od maja 1905 v Strassburgu g. drž. pravdnika Zorn de Boulach v Elsaß-Loreni.)

b) Gospodje, ali ste videli, kakšen je naš položaj v javnosti. Torej, suhi smodnik, nabrušeni meč, pogled v naš cilj, stegnjeno mišičevje, doli s pesimisti! (Govor dne 26. oktobra 1905 pri otvoritvi kipa „Moltke.“)

c) Naj stopijo vsi proti nam: mi smo pripravljeni. (Govoril dne 13. VI. 1908 v Döberitz.)

d) Mi drugi pospešujmo pred vsem vojaški duh, da nikdar ne omahne naše orožje. Predstavljajoč si, da sem orodje Najvišjega, brez ozira na dnevno mišljenje, jaz grem svojo pot. (Govoril dne 25. avg. 1908 v Königsbergu.)

e) Zavzemite Pariz in umrjite! (Povelje četam v Belgiji dne 30. VIII. 1914.)

f) Jaz sem orodje Najvišjega! Jaz sem njegov meč in njegov namestnik. Gorje in smrt vsem, ki se zoperstavijo moji volji! Gorje in smrt tem, ki ne pripoznajo moje odposlaništvo! Da vsi sovražniki Nemčije poginejo. (Govoril četam na severu dne 13. septembra 1914.)

g) Če ste primorani zapustiti Poljsko, ne prizaneste ne mestu ne hiši; naj bođe gola zemlja pod vašimi nogami. (Četam na severu meseca januarja l. 1915.)

h) Francija je trn mojega življenja; odločeno je njeno uničenje. (Govor social. poslancem dne 12. oktobra 1915.)

i) Po tej vojski si ne dajam dopasti nobene nepravilnosti od Združenih držav. (Govoril ameriške-mu poslaniku Gerardu, oktobra 1916.)

j) Imej zagotovilo, da tvoja odstranitev je samo začasna. Železna nemška pest te bo spet spravila na prestol, iz katerega te ne sme nihče izgnati. Nemško orožje kakor tudi njenih zaveznikov te bode maščevalo nad vsakomur, kdor bi se roparsko dotaknil tvoje osebe. (Brzjav grškemu kralju Konstantinu v juniju 1917.)

k) Vrnem se ravno iz upostošene Francije. Tam se razumi, kaj se je prizaneslo „an Vaterland.“ Komur je oslabil pogum, naj si ogleda to pustinja. Končal bo tarnati in zadovoljen bo z usodo Nemčije. (Govoril mestnemu svetu v Aix-la-Chapelle dne 15. maja 1918.)

Slovenski železničarji odklonili štrajk.

Nemški in socialdemokratski železničarji so hoteli uprizoriti splošen štrajk na slovenskih progah južne železnice. V ozadju so stali vsenemški voditelji in Lahi. Voditelji rdečkarjev in Nemcev so bili plačani s tujim denarjem. Dasiravno je dež. vlada privolila v enkratni nabavni prispevek in 100% zvišanje plače, vendar so še rdečkarji in Nemci hujskali naprej. Naši vrli slovenski železničarji so videli da jim nasprotniki nastavljajo zanjko in so odklonili štrajk. Kot odkritosrčni prijatelji delavcev in železničarjev priznavamo, da si ti ljudje res zaslužijo boljšo plačo. Kako more n. pr. delavec na progi, ki ima temeljne plače samo K 2.50 ter dobi sedaj vsega skupaj na dan samo K 7.50, preživeti sebe in svojo družino! A železničarji so spredvideli, da je zdaj nemogoče prisiliti vlado ali južno železnico do izpolnitve vseh zahtev. In iz ljubezni do svoje nove domovine so vrli slovenski železničarji sklenili, da se sedaj v kljub rdeči in nemški hujskariji ne pojdejo v štrajk.

Dne 15. aprila zvečer se je vršil v mariborskem Narodnem domu velik shod slovenskih železničarjev. Udeležilo se ga je okoli 1000 železniških uslužbencev. Zborovanje je vodil tovariš Jarh. O položaju je poročal poslanec tovariš Kejžar. Govornik je povdarjal, da bi štrajk železničarjev bil v sedanjem trenutku usodepolen za Jugoslavijo. Italijani bi takoj z veliko silo zasedli naše kraje do Trbovelj, a od severa pa bi skušali udreti Nemci v Jugoslavijo. Slovenski železničarji ne smejo prodati sedanji red za nered. Sedaj uživajo naši železničarji po vsem svetu velik ugled, ker vzdržujejo lep red na železnicah, kakoršnega ni skoro nikjer na svetu. Če bi pa sedaj nastal štrajk, bi se ogrozila s tem eksistenca vsega prebivalstva. Rdečkarjem in nemškim železničarjem, ki niso zadovoljni z razmerami v Jugoslaviji, je pot v Nemško Avstrijo vedno odprta. Naj le gredo. Glede prehrane bo kmalu bolje. Ministrstvo za prehrano je prevzel naš najboljši mož dr. Korošec (viharni klici: Živijo dr. Korošec!). Kmalu se

bodo še druge razmere obrnile na bolje. Radi tega potrpljenje!

Nato so še govorili železničarji Cesarec, Roglič, Slamovšek, Verli, Medvešek in Rajh. Roglič je povdarjal, naj bodo zboljšanja plač in hrane deležni samo oni železničarji, ki res delajo. Kdor ni prisegel naši državi naj ne dobi naših priboljškov. Izdajalcem ne skorjice jugoslovanskega kruha. Te besede so izzvale vihar navdušenega pritrjevanja.

Zbor je sprejel resolucijo, v kateri izjavljajo slovenski železničarji med drugim, da enoglasno obsojajo vsak nepremišljen korak in da se na noben način ne udeležijo stavke, ki so jo propagirali naši narodni nasprotniki.

Shod sta še pozdravila zastopnik generala R. Maistra, kapetan Skala, in urednik Žebot v imenu slovenskega ljudstva.

Kot prijatelji slovenskih železničarjev želimo našim vrlim železničarjem obilo uspeha v njihovi borbi za svoj blagobit.

Izdajica.

Tov. Fric Rajh je ob koncu shoda železničarjev dne 15. t. m. v Narodnem domu povedal za »Labko noč« sledečo povest:

V najlepšem kroju sveta je bivala mnogobrojna družina srečno in zadovoljno. A nevošljiv sosed jo je kot razbojnik napadel, oropal, sežgal domovje in ubil bi vse, da je ni rešil v najhujših sili sorodnik. Ta jim je ponudil pomoč, da si zgradijo nov dom. Vsi se skrbno in marljivo popri, mejo dela in nov dom raste kot iz tal: eden zidal drugi orje, tretji uči, četrti vozi: vsem gre delo veselo izpod rok.

Naenkrat pa skoči tisti, ki vozi razburjen pred gospodarja rekoč: »Če me ne oblečeš in ne naitiš takoj, ne maram naprej pomagati pri zgradbi novega doma. Gospodar ga tolaži, naj počaka, da bo delo uplodilo.

A voznik ni hotel več voziti in prišel je drug grabežljiv sosed in odpeljal na svoj dom trud in delo rodbine. Rodbina pa je proklinjala voznika in ga zvala »Izdajica«.

Razne novice

Generalu Maistru so se danes ob priliki njegovega godu med 11. in 12. uro poklonila zastopstva vojaških oddelkov, predstojniki in drugi zastopniki uradov ter odposlanec mariborskih Slovencev in vseh slovenskih organizacij. — V častniški obednici se je vršil opoldne skupen vojaški obed, katerega so se udeležili tudi zastopniki podčastnikov in moštva.

Aprovizacija Maribora. Danes in prihodnje dni prodajajo v mestnih prodajalnah živila za Velikonoč. Splošno gre hvala, da je sedaj aprovizacija vse drugače urejena, kakor pod nemškim gospodstvom. Ljudje so dobili po znižani ceni fine bele moke, špeha,

masti, prekajenega mesa, jaje, slačkoprja in še vpeč drugega. Vlado komisar dr. Pfeifer si je pridobil srca vseh treznomislečnih prebivalcev, ker je oskrbel Mariboru dovolj živil. Splošna hvala gre tudi o gospodu Šoštariču, ki vodi mestno prodajalno na Stolnem trgu in o g. Jakobu Preac, ki ima vodstvo mestne prodajalne v baraki na Glavnem trgu. S takim nepolitičnim delovanjem si bomo Slovenci pridobili srca vseh, ki trezno mislijo. S hujskači, ki neprestano rovajo, pa takoj čez mejo. — Delavec.

Slov. katoliško-narodna delavska organizacija v Mariboru se lepo razvija. Katoliško delavsko društvo in skupina Jugoslovanske Stokovne Zveze bosta skupno delovali. Kmalu bo začela poslovati plačilnica za moški in ženski odsek. Društvo ima svoj sedež v dvorani v Flosarjevi ulici 4. Delavci, delavke, kuharice, sobarice, dekle, hišniki, sluge in vsi drugi služabniki in služabnice, pristopajte k društvu. Društveno vodstvo posluje vsako nedeljo dopoldne od 9 do 12. ure v gorej omenjeni dvorani. Društvo bo skrbelo tudi za gmotno podporo svojih članov. Udje bodo dobili podporo za slučaj brezposelnosti, bolezní in onemoglosti, pomagalo se bo članom v slučaju nezgod in se bo prispevalo k pogrebnim stroškom. Društvo bo tudi posredovalo za službe in delo ter bo v slučaju potrebe poskrbelo članom brezplačno pravno pomoč. Strnimo se v naše katoliško-narodne organizacije!

Okrajni šolski svet mariborski je ime. v sredo se je, ki je trajala celo v pozno noč. Šlo se je za važne spremenbe glede šolstva v mariborskem okraju.

Novi šolski ogledi v mariborski okolici. Za šolskega ogleda na šoli v Studencih je imenovan železniški uradnik Fr. Jarh, na šoli v Pobrežju stavebenik Ivan Sonenvald iz Pobrežja, na šoli v Radvanju nadučitelj Anton Hren iz Studencev in na Teznu pa nadučitelj Ivan Tomažič iz Maribora.

Velik rop. Včeraj popoldne se je v neki hiši v Parkovi cesti izvršil velik vlom. Neznani storilci so vlomili v stanovanje nekega majorja in so odnesli zlatnine v vrednosti nad 100.000 K. Major se je ponoči pripeljal iz Zagreba in je takoj odkril vlom.

Sami zagrizeno nemški in nemčurski nastavlenci so v trgovini Mihelič v Gosposki ulici. Leti ljudje so tako drzni, da še na izrecno zahtevo nočejo govoriti slovensko in se celo posmevajo Slovencem, ki ne znajo ali nočejo govoriti nemški. Ali za take nemške naduteže ni zdravila?

Frangževeva trgovina z železjem v Gosposki ulici je dala te dni nalašč napraviti kričeč nov nemški napis. Ko je nek kmet opozoril poslovođjo trgovine, zakaj še sedaj delajo samonemške napise, se je leta obregnul po tevtonsko: „A bos, Machburg is a deutsche Stadt!“ In naši ljudje še kljub temu trumoma zahajajo v Frangževevo trgovino.

Nedostatek. Železniški tarifi so zvišani za 200 odstotkov. Dobro! Čudimo se pa, da je n. pr. na mariborskem glavnem kolodvoru v jutranjih urah, ko je naval potujočega občinstva zelo živahen, odprto samonemsko okence za prodajo voznih listkov. Mnogi, ki

bi se po nujnih opravkih radi odpeljali, ne dobe pravočasno voznih listkov in se morajo podati v železniški voz brez voznih listkov, kjer morajo plačati občutno denarno globo ali pa neprosto voljno odložiti vožnjo. V interesu železnice in potujočega občinstva bi bilo, da se odpravi ta nedostatek in bilo bi takoj konec mnogih razburljivih prizorov, ki se odigravajo na našem glavnem kolodvoru.

Dr. Kramar o razmerju med Nemci in Čehi. Ministrski predsednik dr. Kramar je imel z nekim pariškim časnikarjem razgovor, v katerem je med drugim izjavil: Čehi bodo z 2 ali 3 milijoni Nemci na Češkem živeli na podlagi absolutne pravice. Nemci bodo uživali vse pravice, mi pa zahtevamo od njih samo dvoje: prvič, da so dobri državljani, ki priznavajo naše zakone, in drugič, da se ne vmešavajo v pravice čeških manjšin, ki jih Nemci sklepajo. Mislim, da to niso neizpolnjive zahteve.

Plebiscit v Pečuhu. Iz Ogrskega poročajo, da bodo tekom tega meseca izvedli v Pečuhu plebiscit, da se izjavi prebivalstvo o pripadnosti k Ogrski ali za zedinjenje s kraljestvom SHS. Pravico do glasovanja ima vsak 24letni moški, ki biva v Pečuhu od oktobra 1918. Glasovanje je tajno. Komisija, ki bo vodila glasovanje, bo obstojala iz dveh madžarskih in dveh srbskih članov s francoskim predsednikom.

Anarhija v Monakovem. Iz Berlina poročajo dne 16. aprila: Zastopnik časopisa, ki je pred kratkim zapustil Monakovo, poroča, da vlada tamkaj popolna anarhija. Prodajalne živil in druge trgovine so zatvorjene. Splošna stavka je izbruhnila povsod. Dr. Lewin ima neprestano govore na razburjeno množico. Boj za glavni kolodvor in poslopja v sosesčini je zadnjo noč zopet izbruhnil. Spartakoveci rekvirirajo živila po hišah.

Zemeljske ostanke prvih jugoslovanskih mučnikov Zrinjskega in Frankoana bodo Hrvati dne 26. aprila slovesno prepeljali iz Dunajskega Novega Mesta v Zagreb. Posebni vlak bo stal delj časa v Mariboru. Mariborski Slovenci, sprejmemo slovesno prva jugoslovanska mučenika. Tudi ob drugih postajah od Špilja do Brežic naj se ljudstvo pripravi za slovesen sprejem.

Dr. Korščec, das prebranjevalni minister pridno pometa. Uredil je ministrstvo tako, da bo res delovalo v blagor ljudstva. Nezanesljive uradnike, ki so se dali podkupiti in ki so pomagali spravljati dragocena živila iz Jugoslavije na Ogrsko, v Nemško Avstrijo in Italijo, je odstavil in jih dal posebno po Hrvaškem večje število zapreti. Prosto trgovino, ki je donajala velike dobičke židovom, osvojalcem cen in veriznikom, je uhinil. Obljubil je, da bo oskrbel posebno za naše obmejne kraje dovolj živil. Kakor je pričakovati, bo delovanje hranjevalnega ministrstva uplivalo tudi na cene in bodo iste sigurno padle, ker vojni dobičkarji in agenti ne bodo smeli več tirati cen kvišku. Želimo temu voditelju pri njegovem trudapolnem delu hitro nebaškega blagoslova.

Tihotapstvo v Marenbergu, zlasti s konji, se je zelo razvilo. Vsem menda prednjači marenberški kmet in posestnik Julij Wrentschur, ki spravlja kar nekaj obeh konje čez demarkacijsko črto. Pa ne samo konje, ampak tudi govejo živino. Tako je zadnji teden preteklega meseca naznanil, da mu je bil iz hleva ukraden vol, prodal pa ga je baje za drag denar kupcu iz Nemške Avstrije. — Upamo, da bodo naše oblasti vendar enkrat z vso strogoostjo preprečila tihotapstvo v sovražno Nemško Avstrijo.

Fellingerhof je v zlatu se blesteč napis na prištavi znanega bivšega restavraterja in velikega Nemca Fellingerja ob okrajni cesti v Kamnici pri Mariboru. Ljudje se radovedno povprašujejo, kako dolgo se bo blestel ta izzivajoči napis v naši narodno pobujeni Kamnici? Proč z raznimi »Hofi« in »Heimic« na naši zemlji!

Boljšavizem v Italiji. Boljšavizem se v Italiji razširja vedno bolj. Vsled vedno bolj naraščajočega revolucionarnega gibanja je odstopil finančni minister Meda. Italijanski vojaki se izjavljajo, da bi v slučaju nove vojne pri prvem strelu, ki bi padel, vrgli orožje od sebe. Socialistom v Italiji,

ki zahtevajo socialno republiko, se pridružili tudi tržaški socialisti. Italijanska kraljeva rodbina je pripravljena na beg iz dežele.

Revizija prenočišč v Mariboru bi bila nujno potrebna. Razni sumljivi elementi, večinoma toji prekupci potujejo tu tedne in mesece s prenočiščarji, pošteni obiskovalci Maribora pa morajo brez strohe prezebiti na cesti. Večkratna brezobzirna revizija bi to zlo vsaj omejila.

Zamenjalec črne pelerine v kavarini Central se še enkrat opozarja, da zamenjeno pelerino takoj izroči, kjer jo je vzal. — Fr. Pirč.

Prehajeno svinjsko meso dobijo stranke z družinskimi kartami HA 1, HA 2 in HA 3 v petek, dne 18. t. m. v mestni prodajalni na Stolnem trgu in sicer kilogram po 20 K.

Poverjenišтво za socialno skrb uraduje od 15. aprila dalje od 8. ure dopoldne do 2. ure popoldne nepretrgoma. Vložišče je oderto od 8. do 12. ure dopoldne. Stranke se sprejemajo ob delavnikih od pol 11.—12. ure dopoldne; poverjenik pa sprejema stranke le ob torekih, četrkih in sobotah od 10.—12. ure dopoldne.

PANORAMA

Maribor, Grajski trg 3.

Do ponedeljka zvečer

Življenje in trpljenje Jezusa Kristusa.

Cene: Od asil 50 vin, vojaki in mladina 30 vin, učenci 20 vin.

Odprto je od 1/2 9. do 1/2 8 zvečer.

Posestvo, 14 oralov, blizu Maribora se takoj proda. Vpraša se pri Jožefu Novak, Tržaška cesta 5, Maribor. 17

Gospod išče **stanovanje** s hrano. Potudne na upravništvo. 775—19

Zahvala.

Zahvaljujem se tem potom vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so se udeležili pogreba moje blage žene

Marije Božič

Pokojujico pa priporočamo v molitev in blag spomin.

Maribor, dne 17. aprila 1919.

Ivan Božič,

nadpaznik v pokojni.

776

Za razna

steklarska dela

se priporoča

Janez Dežmar, Maribor

Kazinska ulica št. 6

16

Pohištvo,

spalne sobe, jedilne in gospodarske sobe, kabinjska oprema, podločki, modroci, otmare, spalnici in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapriranega pohištva v vsakem slogu od preste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah.

pri tvrdki za pohištvo, **KAREL REIS,**

Maribor, Stolni trg 4

860

svobodno ogled!

ceniki zastoj!

MARIBORSKI BIOSKOP

pr. hotelu »Stadt Wien.«

Od srede, dne 16—18. aprila 1919.

Cadopolna žena.

Drama v 5 d. javnih. V glavni vlogi **Marija Carmi**

in druge podobe.

Predstave se vrše vsaki dan ob pol 6. in 7. uri. — V nedeljo ob pol 3., 4. ob pol 6ih in 7. uri.

Učenca iz p. štene liše sojane **F. Žaidar,** kovač za izdelovanje finega kovaškega orodja Pobreška cesta 3 Maribor 15